

PRESUDA SUDA

16. srpnja 1992.(*)

U predmetu C-163/90,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Cour d'Appel de Saint-Denis, (Žalbeni sud u Saint-Denisu, Réunion) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Administration des Douanes et Droits Indirects,

i

Léopolda Legrosa,

Louise Brun, rod. Alidor,

Armanda-Josepha Payeta,

Henrija-Michela Techera,

koje podupire

La Région Réunion,

intervenijent,

o tumačenju Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno članaka 9., 13. i 95.,

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse i P. J. G. Kapteyn (predsjednici vijeća), G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Diez de Velasco, M. Zuleeg, J. L. Murray i D. A. O. Edward, suci,

nezavisni odvjetnik: F. G. Jacobs,

tajnik: D. Triantafyllou, administrator,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za L. Legrosa, A.-J. Payeta i H.-M. Techera te L. Brun, Philippe Rivière, iz odvjetničke komore Saint-Denisa (Réunion);

- za Région Réunion, Pierre Soler-Couteaux, profesor na fakultetu Robert Schuman, iz odvjetničke komore Strasbourg;
- za vladu Francuske Republike, Philippe Pouzoulet, u svojstvu agenta, uz asistenciju Gérauda de Berguesa, u svojstvu zamjenika agenta;
- za Komisiju Europskih zajednica, Jörn Sack, pravni savjetnik u Komisiji, u svojstvu agenta;

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja Région Réunion, koji zastupa g. Llorens iz odvjetničke komore Strasbourg, francuske vlade, Vijeća Europskih zajednica, koje zastupa g. Torrens, u svojstvu agenta, i Komisije, na raspravi održanoj 31. ožujka 1992.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. studenoga 1991. i 20. svibnja 1992.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 21. veljače 1990., koju je Sud zaprimio 1. ožujka 1990., Cour d'Appel de Saint-Denis (Žalbeni sud u Saint-Denisu) uputio je Sudu tri prethodna pitanja na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u o tumačenju tog Ugovora, posebno njegovih članaka 9., 13. i 95., te članka 6. Sporazuma o slobodnoj trgovini između Zajednice i Švedske.
- 2 Pitanja su postavljena u okviru postupka između Administration des Douanes et Droits Indirects (Uprava za carinu i neizravno oporezivanje), s jedne strane, i Léopolda Legrosa, Armanda-Josepha Payeta, Henrija-Michela Techera i Louise Brun, rođ. Alidor (dalje u tekstu: druga stranka u postupku), u vezi s njihovim zahtjevom za povrat određenih iznosa koje su platili Upravi za carinu i neizravno oporezivanje.
- 3 Iz dokumentacije u spisu proizlazi da su pojedinci koji su druge stranke u postupku kupili od posrednika u matičnom dijelu Francuske tri motorna vozila proizvedena u Saveznoj Republici Njemačkoj i jedno koje potječe iz Švedske. Pri unosu tih vozila na carinsko područje Francuske, na njih se primijenio sustav odgode plaćanja trošarina. Dok su još imala pokusne registarske pločice, ta su vozila bila prevezena u Réunion na temelju unutarnjeg sustava provoza Zajednice što se tiče njemačkih motornih vozila i na temelju vanjskog sustava provoza Zajednice u slučaju švedskog vozila. Sustav odgode plaćanja trošarina vrijedio je dok vozila nisu stigla u Réunion, gdje su obavljani postupci carinjenja. Pri carinjenju, Uprava za carinu i neizravno oporezivanje zahtijevala je da svaki od tuženika plati određeni iznos za *octroi de mer* (pristanišne pristojbe) koje se primjenjuju pri ulasku robe u Réunion.
- 4 Nesporno je da se na temelju određenih dekreta iz 1947. i Zakona iz 1984. u francuskim prekomorskim departmanima ubiru pristanišne pristojbe na temelju

određenih dekreta iz 1947. i zakona iz 1984. One se u načelu primjenjuju na svu robu osim neke osnovne robe, bilo kojeg podrijetla, uključujući robu iz matičnog dijela Francuske, pa čak i iz drugih francuskih prekomorskih departmana, s osnove unosa te robe u predmetni francuski prekomorski departman. Za razliku od toga, proizvodi iz predmetnog francuskog prekomorskog departmana izuzeti su od pristanišne pristojbe i svih istovrsnih unutarnjih pristojbi. Osnovica za porez je carinska vrijednost robe na točki na kojoj ta roba ulazi u predmetni francuski prekomorski departman. Proizvodi koji podliježu pristanišnim pristojbama oporezuju se po četiri glavne stope; osim toga, regije mogu, pod istim uvjetima, ubirati dodatnu pristojbu po najvišoj stopi od 1 %. Prihod od pristanišnih pristojbi namijenjen je u osnovi za financiranje proračuna lokalnih tijela u skladu s pravilima kojima se uređuju autonomne regije.

5 Smatrajući da se zaračunavanje pristanišnih pristojbi na robu uvezenu u Réunion, koja je proizvedena u nekoj drugoj državi članici ili u Kraljevini Švedskoj, protivi pravu Zajednice, druge stranke u postupku pokrenule su postupke pred nadležnim sudovima kako bi ostvarile povrat plaćenih iznosa. U tim je okolnostima Cour d'Appel de Saint-Denis (Žalbeni sud u Saint-Denisu) odlučio prekinuti postupak i Sudu postaviti sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članke 3., 9. i 13. i po potrebi drugi stavak članka 95. Ugovora o EEZ-u tumačiti tako da se njima državi članici ili njezinim lokalnim zajednicama zabranjuje da na robu ubiru pristojbu *ad valorem* koja nije PDV, koja se naplaćuje s osnove unosa robe samo na dio državnog područja te države, a zaračunava se i na stranu robu i na nacionalnu robu koja ne potječe iz predmetnog područja?

2. Točnije:

(a) Treba li članke 9. i 13. Ugovora o EEZ-u tumačiti tako da znače da se određena pristojba može definirati kao davanje s istovrsnim učinkom kao carina kada se ubire na vrijednost strane ili nacionalne robe prilikom puštanja te robe u slobodnu upotrebu, pri čemu se ni izravno ni neizravno ne uzima u obzir prijelaz državne granice ili te članke ipak treba tumačiti na način da prijelaz državne granice mora, *de facto* ili *de jure*, biti jedini ili jedan od operativnih događaja da bi se takva pristojba mogla ubirati?

(b) U skladu s drugim stavkom članka 95. Ugovora o EEZ-u:

– Može li regionalno podrijetlo proizvoda ili kategorije proizvoda predstavljati zakonito mjerilo za različiti fiskalni postupak države članice, budući da se time strani proizvodi nužno isključuju iz povoljnijih odredaba, ili se takav diferencirani postupak mora temeljiti također i, ili isključivo, na naravi predmetnog proizvoda?

– Mogu li se fiskalne prednosti koje za proizvode iz francuskih prekomorskih departmana, a posebno iz Réuniona, vrijede zbog njihovog izuzeća od pristanišnih pristojbi (*octroi de mer*),

smatrati ostvarivanjem ciljeva gospodarske politike usklađenim sa zahtjevima Ugovora i sekundarnog zakonodavstva?

3. Mora li se Sporazum o slobodnoj trgovini koji je na snazi između Zajednice i Švedske tumačiti tako da se njime državi članici ili njezinoj lokalnoj zajednici zabranjuje da na robu ubiru pristojbu *ad valorem* koja nije PDV, koja se naplaćuje prilikom puštanja u slobodnu upotrebu robe uvezene iz Švedske, s osnove unosa te robe na dio državnog područja te države, a zaračunava se i na robu iz Zajednice koja ne potječe iz predmetnog područja?"
- 6 Za potpuniji prikaz činjenica u glavnom postupku, propisa Zajednice, tijekom postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se spominju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.

Pravila prava Zajednice koja se primjenjuju na francuske prekomorske departmane

- 7 Prvo treba podsjetiti na status francuskih prekomorskih departmana u pogledu prava Zajednice. Nesporno je da su u skladu s francuskim ustavom francuski prekomorski departmani dio Francuske Republike. Kao takvi, uključeni su u carinsko područje Zajednice, u skladu s člankom 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2151/84 od 23. srpnja 1984. o carinskom području Zajednice (SL L 197, 27.7.1984., str. 1.). Međutim, primjena Ugovora o EEZ-u na francuske prekomorske departmane podliježe posebnim pravilima utvrđenim u članku 227. stavku 2. Ugovora, koji glasi:

„U odnosu na Alžir i francuske prekomorske departmane, opće i posebne odredbe ovog Ugovora o:

- slobodnom kretanju robe
- poljoprivredi, osim članka 40. stavka 4.
- liberalizaciji usluga
- pravilima tržišnog natjecanja
- zaštitnim mjerama predviđenima člancima 108., 109. i 226.
- institucijama

primjenjuju se od stupanja ovog Ugovora na snagu.

U roku od dvije godine od stupanja ovog Ugovora na snagu Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, određuje odlukama uvjete pod kojima se primjenjuju ostale odredbe ovog Ugovora.” [neslužbeni prijevod]

- 8 U skladu sa sudskom praksom Suda (vidjeti presudu od 10. listopada 1978., Hansen/Hauptzollamt Flensburg, C-148/77, Zb., str. 1787.), iz tog članka proizlazi da su se odredbe Ugovora koje su izričito navedene u prvom podstavku članka 227.

stavka 2. primjenjivale od stupanja Ugovora o EEZ-u na snagu, dok se u donosu na druge odredbe ovim člankom zadržava razdoblje od dvije godine tijekom kojeg Vijeće može utvrditi posebne uvjete. Sud je tada naveo da je, što se tiče odredaba koje nisu nabrojene u prvom podstavku članka 227. stavka 2., uvijek moguće naknadno donijeti posebne mjere kako bi se ispunile potrebe tih područja.

- 9 Na temelju ovlasti koje su mu tako dodijeljene Vijeće je donijelo niz odredaba, uključujući posebno Odluku 89/687/EEZ od 22. prosinca 1989. o uspostavljanju programa opcija specifičnih za udaljenost i otočnu prirodu francuskih prekomorskih departmana (Poseidom) (SL L 399, 30.12.1989., str. 39.). U okviru tog programa, Vijeće je istog dana donijelo Odluku 89/688/EEZ o pristanišnim pristojbama u francuskim prekomorskim departmanima (SL L 399, 30.12.1989., str. 46.). Ovom drugom odlukom posebno se predviđa sljedeće: „Najkasnije do 31. prosinca 1992., francuska tijela poduzet će potrebne mjere kako bi se sustav pristanišnih pristojbi koji je trenutačno na snazi u francuskim prekomorskim departmanima primjenjivao [...] bez razlike na sve proizvode bilo da su u ta područja uvezeni ili su u njima proizvedeni”. [neslužbeni prijevod] Člankom 4. te odluke predviđa se da je „[...] Francuska Republika ovlaštena za održavanje sadašnjeg sustava pristanišnih pristojbi najkasnije do 31. prosinca 1992.” [neslužbeni prijevod] Međutim, treba napomenuti da su odredbe te odluke stupile na snagu nakon što su se dogodili relevantni događaji u ovom predmetu, a nije sporno da one nemaju retroaktivan učinak.

Zakovitost pristojbi kao što su predmetne pristanišne pristojbe

- 10 Svojim dvama prvim pitanjima nacionalni sud želi utvrditi predstavlja li pristojba proporcionalna carinskoj vrijednosti robe, koja se ubire samo u jednoj regiji državnog područja države članice i koja se na isti način zaračunava i na robu iz preostalog dijela tog državnog područja i iz inozemstva, s osnove unosa te robe u tu regiju, dok su od nje izuzeti proizvodi dobiveni u toj regiji, kao prvo, davanje s istovrsnim učinkom kao carina ili, kao drugo, unutarnje oporezivanje.
- 11 Sud je već ranije utvrdio da pristojba koja se plaća za proizvod uvezen iz druge države članice ne predstavlja davanje s istovrsnim učinkom kao carina nego unutarnje oporezivanje u smislu članka 95. Ugovora ako se odnosi na opći sustav unutarnjih pristojbi koji se sustavno primjenjuje na različite kategorije proizvoda u skladu s objektivnim mjerilima bez obzira na podrijetlo proizvoda (presuda od 3. listopada 1981., Komisija/Francuska, C-90/79, Zb., str. 283., t. 14.). Sud je također presudio da se novčana pristojba koja se ubire pri uvozu može kvalificirati kao unutarnje oporezivanje samo ako je njezina svrha stavljanje svih vrsta proizvoda, bez obzira na njihovo podrijetlo, u jednaku fiskalnu situaciju na području države kojoj se plaća porez (presuda od 4. travnja 1968., Fink-Frucht/Hauptzollamt München, C-27/67, Zb., str. 223.).
- 12 Pristanišne pristojbe se uz nekoliko iznimaka primjenjuju na svu robu koja ulazi u regiju Réunion, s osnove unosa te robe na taj dio državnog područja Francuske, dok su svi proizvodi podrijetlom iz Réuniona sustavno izuzeti od pristanišnih pristojbi, upravo zbog njihovog regionalnog podrijetla, a ne zbog objektivnih mjerila koja bi se mogla primijeniti i na uvezene proizvode. Zbog tih se elemenata predmetna pristojba ne može opisati kao unutarnje oporezivanje.

- 13 Slijedom navedenog, pitanje koje treba razmotriti jest predstavlja li pristojba, kao što je predmetna pristanišna pristojba, davanje s istovrsnim učinkom kao carina. U vezi s tim, Sud je već pojasnio da bilo koja novčana pristojba, bez obzira na to koliko je mala i kakvi su njezina svrha i način primjene, koja se uvodi jednostrano na domaću ili stranu robu zbog činjenice da ona prelazi granicu, a koja nije u strogom smislu carina, predstavlja davanje s istovrsnim učinkom u smislu članaka 9. i 12. Ugovora, čak i ako nije uvedena u korist države, ako nije po svom učinku diskriminirajuća ili zaštitna, ili ako proizvod na koji se plaća pristojba nije konkurencija bilo kojem domaćem proizvodu (vidjeti posebno presudu od 1. srpnja 1969., *Diamantarbeiders/Brachfeld*, spojeni predmeti 2/69 i 3/69, Zb., str. 211.).
- 14 Francuska Republika tvrdi da sporna pristojba nije davanje s istovrsnim učinkom kao carina. Ona ponajprije ističe da roba koja se uvozi i pušta u slobodnu upotrebu u matičnom dijelu Francuske ne podliježe pristanišnim pristojbama. Prema mišljenju Francuske Republike, ono što predstavlja događaj koji ima za posljedicu ubiranje pristanišnih pristojbi jest unos u regiju Réunion, to jest unutarnji postupak, a ne prijelaz državne granice. Drugo, ona ističe da se pristanišne pristojbe na jednak način zaračunavaju i na proizvode iz matičnog dijela Francuske koji se unose u Réunion.
- 15 Ovaj se argument ne može prihvatiti.
- 16 Naime, opravdanje za zabranu bilo kakve carine za robu koja se kreće između država članica jest to što svaka novčana pristojba, bez obzira na to koliko je mala, koja se uvodi na robu zbog činjenice da ona prelazi granicu, ometa kretanje takve robe (vidjeti gore navedenu presudu *Diamantarbeiders*, spojeni predmeti 2/69 i 3/69). Pristojba koja se ubire na regionalnoj granici s osnove unosa proizvoda u neku regiju države članice predstavlja prepreku slobodnom kretanju robe koja je u najmanju ruku jednako ozbiljna kao i ubiranje pristojbe na nacionalnoj granici s osnove unosa proizvoda na cjelokupno državno područje države članice.
- 17 Učinak takve regionalne pristojbe na jedinstvenost carinskog područja Zajednice ne mijenja činjenica da se ona zaračunava i na robu iz drugih dijelova državnog područja predmetne države članice.
- 18 Stoga nacionalnom sudu treba odgovoriti da pristojba proporcionalna carinskoj vrijednosti robe, koju jedna država članica ubire na robu uvezenu iz druge države članice s osnove unosa te robe u regiju na državnom području prve države članice, predstavlja davanje koje ima učinak istovrstan carini, bez obzira na to što se ta pristojba zaračunava i na robu koja u tu regiju ulazi iz nekog drugog dijela iste države.

Primjenjivost Sporazuma o slobodnoj trgovini koji je na snazi između Zajednice i Švedske (treće pitanje nacionalnog suda)

- 19 Svojim trećim pitanjem nacionalni sud želi utvrditi zabranjuje li se sporazumom između Zajednice i Kraljevine Švedske (Uredba Vijeća (EEZ) br. 2838/72 od 19. prosinca 1972. o sklapanju sporazuma između Europske ekonomske zajednice i Kraljevine Švedske, SL L 300, 31.12.1972., str. 96., dalje u tekstu: Sporazum) ubiranje pristojbe koja ima obilježja pristanišnih pristojbi, kako su gore opisane, na proizvode koji dolaze iz Švedske.

- 20 U tom smislu treba podsjetiti da se Sporazum primjenjuje na određene proizvode koji potječu iz Zajednice i iz Švedske, između ostalog na motorna vozila. Člankom 6. zabranjuje se uvođenje novih pristojbi s učinkom istovrsnim carini, u trgovini između Zajednice i Švedske, a od 1. srpnja 1977. predviđa se i ukidanje postojećih davanja s istovrsnim učinkom.
- 21 Francuska Republika navodi da čak i kad bi se pristanišne pristojbe kvalificirale kao davanje koje ima učinak istovrsan carini u smislu Ugovora o EEZ-u, to ne znači da one predstavljaju takvo davanje i u smislu članka 6. Sporazuma. U prilog osnovanosti tog argumenta, ona se posebno poziva na presudu od 9. veljače 1982., Polydor i dr./Harlequin Record Shops i dr., C-270/80, Zb., str. 329., u kojoj je Sud zaključio da sličnost između odredaba iz članka 14. stavka 2. i članka 23. Sporazuma o slobodnoj trgovini koji je na snazi između Zajednice i Portugala, s jedne strane, i onih iz članaka 30. i 36. Ugovora o EEZ-u, s druge strane, nije dovoljan razlog kako bi se na odredbe tog sporazuma prenijela sudska praksa Suda kojom se u okviru Zajednice određuje odnos između zaštite industrijskog i trgovačkog vlasništva i pravila o slobodnom kretanju robe.
- 22 Ovaj se argument ne može prihvatiti.
- 23 Točno je da odredbe sporazuma koji se sklapa između Zajednice i treće zemlje nemaju nužno isto značenje kao identične odredbe iz Ugovora o EEZ-u. Iz presude Polydor proizlazi da, kako bi se utvrdilo treba li se tumačenje odredbe sadržane u Ugovoru o EEZ-u proširiti na identičnu odredbu sadržanu u sporazumu poput onog o kojem je riječ u ovom predmetu, ta se odredba mora razmotriti s obzirom na svrhu i cilj sporazuma te s obzirom na njegov kontekst.
- 24 U skladu s njegovom preambulom, svrha Sporazuma je konsolidacija i proširenje gospodarskih odnosa koji postoje između Zajednice i Švedske i osiguravanje, uz uvažavanje poštenih uvjeta tržišnog natjecanja, usklađenog razvoja njihove trgovine s ciljem doprinosa radu na izgradnji Europe. S tim su ciljem ugovorne strane odlučile postupno ukloniti prepreke u odnosu na gotovo cjelokupnu svoju trgovinu, u skladu s odredbama Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) koje se odnose na uspostavljanje područja slobodne trgovine.
- 25 U skladu s člankom XXIV. stavkom 8. točkom (b) Općeg sporazuma, podrazumijeva se da područje slobodne trgovine znači „skupina od dvaju ili više carinskih područja na kojima se carine i drugi ograničavajući propisi o trgovini [...] uklanjaju za gotovo cjelokupnu trgovinu između tih područja, proizvodima koji potječu iz tih područja” [neslužbeni prijevod].
- 26 Iz toga slijedi da je u kontekstu cilja uklanjanja prepreka trgovini ukidanje carina od najveće važnosti, kao što je to i ukidanje davanja s istovrsnim učinkom koja su, prema sudskoj praksi Suda, usko povezana s carinskim pristojbama *stricto sensu* (vidjeti osobito gore navedenu presudu Diamantarbeiders i presudu od 12. veljače 1992., Leplat, C-260/90, Zb., str. I-643.). Sporazum bi stoga izgubio veliki dio svojeg korisnog učinka kad bi se pojam „davanje s istovrsnim učinkom” iz članka 6. Sporazuma morao tumačiti na način da je njegov opseg uži od opsega istog pojma iz Ugovora o EEZ-u.

- 27 Stoga na treće pitanje nacionalnog suda treba odgovoriti da se članak 6. Sporazuma između Zajednice i Švedske, koji je sadržan u prilogu Uredbi br. 2838/72, mora tumačiti tako da se njime državi članici zabranjuje da na robu uvezenu iz Švedske ubire pristojbe *ad valorem* s osnove unosa te robe u neku regiju te države članice, bez obzira na to što se ta pristojba zaračunava i na robu koja u tu regiju ulazi iz nekog drugog dijela državnog područja predmetne države članice.

Vremenski učinci ove presude

- 28 U svojim pisanim i usmenim očitovanjima, Région Réunion i Francuska Republika su predložile da bi Sud, ukoliko smatra da su pristojbe poput predmetnih pristanišnih pristojbi nespojive s relevantnim odredbama Ugovora o EEZ-u i Sporazuma o slobodnoj trgovini između Zajednice i Švedske, mogao učinke svoje presude vremenski ograničiti.
- 29 U prilog ovom zahtjevu, Francuska Republika posebno ističe da je primjena prava Zajednice u francuskim prekomorskim departmanima dugo bila obilježena pravnom nesigurnošću i da je ta pravna nesigurnost utjecala i na pristanišne pristojbe. Također skreće pozornost Suda na katastrofalne financijske posljedice koje bi za francuske prekomorske departmane proizišle iz presude kojom bi se zahtijevao povrat do sada nepravilno ubranih iznosa. Lokalna tijela francuskih prekomorskih departmana morala bi se suočiti s nesagledivim brojem zahtjeva za povrat novca, koje ona sigurno ne bi mogla riješiti. Ovu bi situaciju dodatno otežalo to što je prema francuskom građanskom pravu rok za takve zahtjeve 30 godina.
- 30 Valja istaknuti da Sud može samo iznimno, primjenjujući opće načelo pravne sigurnosti svojstveno pravnom poretku Zajednice, ograničiti mogućnost bilo koje zainteresirane osobe da se poziva na tako tumačene odredbe s ciljem preispitivanja pravnih odnosa uspostavljenih u dobroj vjeri. U skladu s ustaljenom praksom Suda, takvo se ograničenje može prihvatiti jedino u samoj presudi kojom se odlučuje o traženom tumačenju. Pri donošenju odluke o eventualnom vremenskom ograničenju dosega presude treba voditi računa o tome da, iako je potrebno pažljivo odvagati praktične posljedice svih sudskih odluka, Sud ne može ići tako daleko da umanjuje objektivnost prava i da ugrozi njegovu buduću primjenu zbog posljedica koje bi sudska odluka mogla imati na prošlost (presuda od 2. veljače 1988., *Blazot*, C-24/86, Zb., str. 379., t. 28. i 30.).
- 31 Što se tiče ovog predmeta, posebna obilježja pristanišnih pristojbi i specifičan identitet francuskih prekomorskih departmana doveli su do nesigurnosti u pogledu zakonitosti predmetne pristojbe u smislu prava Zajednice. Postupanje institucija Zajednice u vezi s problemom pristanišnih pristojbi također odražava tu nesigurnost.
- 32 Prvo, Komisija nije provela postupak za utvrđivanje povrede obveze koji je bio pokrenut protiv Francuske u vezi s pristanišnim pristojbama. Potom je Vijeću predložila Odluku 89/688, čija je namjena bila, *inter alia*, odobrenje privremenog zadržavanja pristanišnih pristojbi u okviru gore navedenog programa Poseidom. Konačno, u trećoj i četvrtoj uvodnoj izjavi te odluke navodi se da „pristanišne pristojbe u ovom trenutku predstavljaju način potpore lokalnoj proizvodnji, koja se mora boriti s problemima povezanim s udaljenošću i izoliranošću” [neslužbeni prijevod] i da „su one bitan instrument za oslanjanje na vlastite snage i za lokalnu

demokraciju, a prihodi koji se njima ostvaruju moraju predstavljati sredstvo gospodarskog i socijalnog razvoja francuskih prekomorskih departmana”. [neslužbeni prijevod]

- 33 Zbog takvih su okolnosti Francuska Republika i lokalna tijela s razlogom mogli smatrati da je primjenjivo nacionalno zakonodavstvo u skladu s pravom Zajednice.
- 34 Stoga se važnim razlozima pravne sigurnosti protivi to da se dovode u pitanje pravni odnosi čiji su učinci iscrpljeni u prošlosti, kada bi to retroaktivno poremetilo sustav financiranja lokalnih tijela francuskih prekomorskih departmana.
- 35 Stoga treba zaključiti da se ni na odredbe Ugovora o EEZ-u koje se odnose na davanja s istovrsnim učinkom kao carina, ni na članak 6. Sporazuma između Zajednice i Švedske ne može pozivati u prilog zahtjevima za povrat davanja kao što su pristajbe pristojbe koje su bile plaćene prije datuma donošenja ove presude, osim u slučaju podnositelja zahtjeva koji su prije toga datuma pokrenuli sudski postupak ili uložili istovrstan zahtjev.
- 36 To ograničenje vremenskih učinaka ove presude ne primjenjuje se na zahtjeve za povrat takvih davanja, koja su nadležnim tijelima plaćena nakon datuma donošenja presude, u vezi s robom uvezenom u predmetni francuski prekomorski departman prije toga datuma.

Troškovi

- 37 Troškovi nastali za francusku vladu, Région Réunion i za Komisiju Europskih zajednica, koje su Sudu podnijele svoja očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je Cour d'Appel, Saint-Denis, Réunion (Žalbeni sud u Saint-Denisu, Réunion) uputio presudom od 21. veljače 1990., odlučuje:

- 1. Pristojba proporcionalna carinskoj vrijednosti robe koju država članica ubire na robu uvezenu iz druge države članice s osnove unosa te robe u regiju na državnom području prve države članice, predstavlja davanje koje ima učinak istovrstan carini, bez obzira na to što se ta pristojba zaračunava i na robu koja u tu regiju ulazi iz nekog drugog dijela iste države.**
- 2. Članak 6. Sporazuma između Zajednice i Švedske, koji je sadržan u prilogu Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2838/72 od 19. prosinca 1972., mora se tumačiti tako da se njime državi članici zabranjuje da na robu uvezenu iz Švedske ubire pristojbe proporcionalne carinskoj vrijednosti robe s osnove unosa te robe u regiju te države članice, bez obzira na to što se ta**

pristojba zaračunava i na robu koja u tu regiju ulazi iz nekog drugog dijela državnog područja predmetne države članice.

- 3. Ni na odredbe Ugovora o EEZ-u koje se odnose na davanja s istovrsnim učinkom kao carina, ni na članak 6. Sporazuma između Zajednice i Švedske, ne može se pozivati u prilog zahtjevima za povrat davanja kao što su pristanišne pristojbe plaćene prije datuma donošenja ove presude, osim u slučaju podnositelja zahtjeva koji su prije toga datuma pokrenuli sudski postupak ili uložili istovrstan zahtjev.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 16. srpnja 1992.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski

RADNI PRIJEVOD